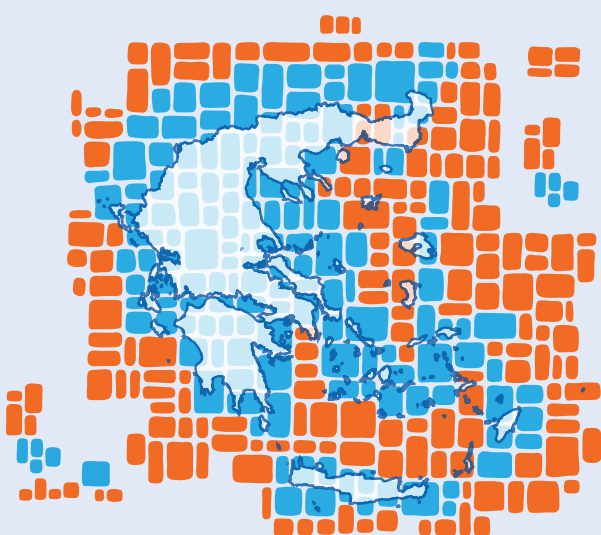

Γ. Πατούλης: Η Αυτοδιοίκηση είναι έτοιμη να αναλάβει τις ευθύνες που της αναλογούν, για να χτίσουμε από την αρχή την Ελλάδα

Το συνέδριό μας ανοίγει δρόμο για ένα νέο ξεκίνημα της χώρας, με πρωταγωνιστές τους δήμους

Βασικός στόχος του συνεδρίου της Θεσσαλονίκης είναι να χαράξουμε ενωμένοι το νέο στρατηγικό σχέδιο της Αυτοδιοίκησης, με το οποίο φιλοδοξούμε να συμβάλλουμε στην εθνική προσπάθεια για την έξοδο της Πατρίδας μας από την κρίση, που εξελίσσεται σε παρακμή. Για να πετύχουμε το στόχο αυτό χρειάζεται να καταστήσουμε τους δήμους μας ισχυρούς, με αποκέντρωση αρμοδιοτήτων και μεταφορά πόρων. Με τις τοπικές κοινωνίες στην πρώτη γραμμή τονίζει ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ Γ. Πατούλης στη συνέντευξή του στα «Συνεδριακά Νέα». Υπογραμμίζει ότι αποτελούν «κόκκινη γραμμή» για την Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού η αλλαγή του εκλογικού συστήματος

πριν την ολοκλήρωση της αλλαγής του Καλλικράτη, καθώς και η περαιτέρω περικοπή πόρων για τους δήμους. Τονίζει ότι σε πλήρη ρήξη και σύγκρουση με την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση θα οδηγηθεί η κυβέρνηση, αν επιμένει και προχωρήσει σε αλλαγή του συστήματος εκλογής των δημάρχων και δημοτικών συμβούλων προτού ολοκληρωθεί η μεταρρύθμιση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου του Καλλικράτη. Παράλληλα κατηγορεί όλες τις κυβερνήσεις για τις συνεχείς περικοπές των θεσμοθετημένων πόρων της Αυτοδιοίκησης και προειδοποιεί ότι δεν μπορεί να υπάρξει μεταρρύθμιση στο Κράτος με υποχρηματοδότηση των δήμων.

Αναλαμβάνουμε την Ευθύνη

“Χτίζουμε” την Ελλάδα, από την Αρχή

Γ. Πατούλης:

Καμία μεταρρύθμιση του Κράτους δεν θα υπάρξει με υποχρηματοδότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Κύριε πρόεδρε, το φετινό συνέδριο της ΚΕΔΕ, πραγματοποιείται σε μια σημαντική συγκυρία για το μέλλον του θεσμού, καθώς μετά από επτά χρόνια κρίσης, η Αυτοδιοίκηση καλείται να προσδιορίσει το δικό της δρόμο εξόδου από την κρίση, αλλά και το ρόλο της στο νέο τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του κράτους, να διεκδικήσει ουσιαστικό αναπτυξιακό ρόλο. Τι περιμένετε από το Συνέδριό σας, θεωρείτε ότι η Αυτοδιοίκηση έχει απαιτήσεις για όλα τα παραπάνω;

Είναι γεγονός ότι το φετινό συνέδριό μας διεξάγεται σε μια κρίσιμη συγκυρία. Η Αυτοδιοίκηση, μετά από επτά χρόνια κρίσης καλείται, αφενός, να κάνει το δικό της απολογισμό για την κατάσταση που βρίσκεται σήμερα. Αφετέρου, να χαράξει την πορεία της όχι απλά για την έξοδο από αυτήν, αλλά για ένα νέο ξεκίνημα. Δηλαδή, η Αυτοδιοίκηση ως βασικός πυλώνας του κράτους, να διεκδικήσει στο πλαίσιο ενός νέου μοντέλου διοικητικής οργάνωσης, ισχυρούς δήμους, με αποκέντρωση αρμοδιοτήτων και πόρων και με τις τοπικές κοινωνίες στην πρώτη γραμμή.

Αυτό είναι και το κεντρικό ζητούμενο του συνεδρίου μας. Και ήδη έχουμε προχωρήσει σε σειρά ολοκληρωμένων μελετών που αφορούν όλα τα μεγάλα ζητήματα που απασχολούν σήμερα το θεσμό, αποτυπώνουν το αναπτυξιακό μας όραμα, προτείνουν ειδικές πολιτικές σε όλους τους τομείς, αναδεικνύουν την ανάγκη επαρκούς χρηματοδότησης του νέου μοντέλου οργάνωσης των δήμων. Με τα παραπάνω εργαλεία, τα συμπεράσματα των συγκεκριμένων πρωτοβουλιών και δράσεων που έχουμε αναλάβει το προηγούμενο διάστημα, αλλά και τη σοφία που έχουμε απο-

κτήσει ως αιρετοί όλα αυτά τα χρόνια της κρίσης, θεωρώ ότι το συνέδριό μας μπορεί να δώσει τις απαντήσεις που χρειάζονται.

Η κύρια ιδιαιτερότητα του φετινού συνεδρίου έγκειται στο γεγονός ότι είναι σε εξέλιξη ο διάλογος για την αλλαγή του Καλλικράτη. Ποιες είναι οι τομές που θα προτείνει η Αυτοδιοίκηση;

Ως ΚΕΔΕ συμμετέχουμε στο διάλογο για την αλλαγή του «Καλλικράτη». Διαπιστώνουμε όμως ότι στο διάλογο αυτό μέχρι σήμερα, δεν έχει παρουσιαστεί από πλευράς Κυβέρνησης μια ολοκληρωμένη πρόταση για τις αλλαγές που θέλει να προωθήσει. Πέραν των γενικόλογων αναφορών, η μόνη ξεκάθαρη άποψη που έχει διατυπωθεί από κυβερνητικής πλευράς είναι η καθιέρωση της απλής αναλογικής στις εκλογές της Αυτοδιοίκησης. Σε αντίθεση με την Κυβέρνηση, εμείς έχουμε πολύ ξεκάθαρη ατζέντα. Επιγραμματικά να αναφέρω ότι εμείς εκτιμούμε πως οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να αφορούν το ρόλο, τις αρμοδιότητες, τους πόρους, την οργάνωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τις σχέσεις της με τα άλλα επίπεδα Δημόσιας Διοίκησης.

Προτείνουμε 12 τομές – μεταρρυθμίσεις στις οποίες περιλαμβάνεται: Η μεταφορά συγκροτημένων δομών στους Δήμους. Η επίλυση του προβλήματος της διοικητικής υποστήριξης. Η μεταφορά αρμοδιοτήτων, μαζί με τους πόρους και το προσωπικό. Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση με επανοριοθέτηση αρμοδιοτήτων. Η ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας και η φορολογική αποκέντρωση. Η τοπική ανάπτυξη. Η μεταφορά ακινήτων του Δημοσίου στους Δήμους.

Η διεύρυνση του ρόλου των Δήμων στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας. Η ανάληψη από τους Δήμους της ευθύνης για τη διοίκηση του τοπικού κοινωνικού κράτους. Η πολιτική του ανθρώπινου δυναμικού των ΟΤΑ. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Η δημιουργία ειδικού προγράμματος για τους μικρούς, ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους.

Η κυβέρνηση έχει διακηρύξει ότι σκοπεύει να προχωρήσει στην αλλαγή του εκλογικού συστήματος ανάδειξης των δημοτικών αρχών καθιερώνοντας την απλή αναλογική. Ποια είναι η θέση της ΚΕΔΕ;

Εμείς, ως ΚΕΔΕ, έχουμε καταστήσει σαφές ότι δεν συζητάμε την αλλαγή του εκλογικού συστήματος, πριν ολοκληρωθεί προηγουμένως ο διάλογος για τη μεταρρύθμιση και την αλλαγή του Καλλικράτη. Αυτή η θέση είναι «κόκκινη γραμμή» για μας. Πιστεύουμε ότι προτεραιότητα έχει η δημιουργία ενός σύγχρονου κράτους, που θα στηρίζει τη λειτουργία του στις αρχές της εγγύτητας και της επικουρικότητας. Θα βρίσκεται δίπλα στον πολίτη και τις ανάγκες του. Δεν είναι δυνατόν να μιλάμε για αλλαγή εκλογικού νόμου στις δημοτικές εκλογές όταν δεν έχουμε πρώτα επιλύσει την οικονομική βιωσιμότητα των Δήμων. Τι είδους μεταρρύθμιση είναι αυτή, η οποία υπηρετεί εμφανώς μικροκομματικές σκοπιμότητες; Αν η κυβέρνηση μας αγνοήσει, θα συγκρουστούμε. Και στη σύγκρουση αυτή δεν θα είμαστε μόνοι μας. Θα έχουμε μαζί και τις τοπικές μας κοινωνίες, από τις οποίες θα ζητήσουμε να αποφασίσουν, ακόμη κι αν χρειαστεί να οργανώσουμε τοπικά δημοψηφίσματα, για το ποιες θα πρέπει να είναι οι προτεραιότη-

τες. Η αλλαγή του εκλογικού νόμου; Ή να βελτιωθεί η καθημερινότητά τους, μέσα από την αλλαγή στο μοντέλο λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης; Προτείνω στην κυβέρνηση να μην αποφασίσει να συγκρουστεί μαζί μας και να λάβει υπόψη της το προηγούμενο του 2015. Τότε που με την ενωτική στάση που κρατήσαμε όσον αφορά τη δέσμευση των αποθεματικών μας, διαφυλάξαμε την οικονομική μας αυτοτέλεια. Αν χρειαστεί, θα ξαναδώσουμε τη μάχη ενωμένοι.

Το βασικό πρόβλημα για την Αυτοδιοίκηση είναι η πρωτοφανής περικοπή εσόδων των δήμων, η οποία συνεχίζεται και το 2017, σύμφωνα με τις προβλέψεις του υπό ψήφιση Κρατικού Προϋπολογισμού. Ποιες είναι οι άμεσες οικονομικές διεκδικήσεις της ΚΕΔΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί η βραχυπρόθεσμη ομαλή λειτουργία των ΟΤΑ;

Δυστυχώς, όπως περιγράφεται και στον κρατικό προϋπολογισμό για το 2017, η κυβέρνηση έχει επιλέξει να συνεχίσει την ανάληψη πολιτική των άγριων περικοπών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Από το 2010 έως σήμερα η κρατική χρηματοδότηση έχει περικοπεί σε ποσοστό άνω του 60%. Μας έχουν στερήσει θεσμοθετημένους πόρους που ξεπερνούν τα 13 δις. ευρώ. Η κεντρική εξουσία, όλες οι κυβερνήσεις από το 2010 έως σήμερα, έχουν αφαιρέσει με το έτσι θέλω από τους δήμους και τις τοπικές κοινωνίες ένα ολόκληρο ΕΣΠΑ. Στον Προϋπολογισμό του 2017, η σημερινή κυβέρνηση έχει προβλέψει να δοθούν στους δήμους τα λιγότερα χρήματα που δόθηκαν ποτέ στην Αυτοδιοίκηση.

Μας περικόπτουν 214 εκατ. ευρώ από την απόδοση των παρακρατηθέντων, όμως αυτό το ποσό αντιστοιχεί στα λειτουργικά έξοδα των δήμων για ένα διάστημα μόλις δυόμισι μηνών. Με τον τρόπο αυτό μας υποχρεώνουν να αυξήσουμε τα ανταποδοτικά τέλη ως 14%, έτσι ώστε να μην κλείσουν οι δήμοι μας. Οι επενδύσεις που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση εξακολουθούν να είναι σε φθίνουσα πορεία, με αποτέλεσμα την περίοδο 2015-2017 να είναι κατά 35% χαμηλότερες. Πώς είναι δυνατόν να υπάρξει μεταρρύθμιση στο κράτος με υποχρηματοδότηση των δήμων;

Τα οικονομικά των ΟΤΑ επηρεάζουν άμεσα την τοπική οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Επομένως ποιες μπορεί είναι οι επιλογές για τη στήριξη και τη διεύρυνση των οικονομικών και αναπτυξιακών δυνατοτήτων των δήμων σήμερα;

Καταρχήν εμείς ζητάμε την εξασφάλιση των απαραίτητων οικονομικών πόρων που θα διασφαλίσουν την ομαλή λειτουργία των ΟΤΑ. Αυτό σημαίνει απόδοση μέσω των ΚΑΠ του συνόλου των θεσμοθετημένων πόρων της Αυτοδιοίκησης, νέο πρόγραμμα απόδοσης των παρακρατηθέντων, επαναφορά της απόδοσης στους δήμους από το Πράσινο Ταμείο του 10% των εσόδων από το 2,5% που είναι σήμερα, μείωση του επιτοκίου δανεισμού των δήμων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στο ύψος του επιτοκίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Διεκδικούμε επίσης ειδικό επιχειρησιακό πρόγραμμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, αλλά και συμμετοχή της ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πακέτο Γιούνκερ.

Τα τελευταία χρόνια οι δήμοι έχουν αναλάβει σχεδόν αποκλειστικά την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής. Μετά από αυτήν την πυκνή εμπειρία, ποιοι είναι οι στόχοι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από εδώ και στο εξής, τι διεκδικείτε;

Τα ζητήματα κοινωνικής πολιτικής αποτελούν για την πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση κορυφαία προτεραιότητα

και η κυβέρνηση οφείλει έμπρακτα να το αναγνωρίσει ενισχύοντας τις 4.449 δομές στις οποίες απασχολούνται περίπου 20.000 εργαζόμενοι και καλύπτουν πάνω από 200.000 οικογένειες.

Η ΚΕΔΕ ζητά τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των υφιστάμενων υπηρεσιών και δομών των δήμων με χρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους. Την δρομολόγηση των αναγκαίων θεσμικών μεταρρυθμίσεων, που θα ενισχύουν το ρόλο των δήμων στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στους πολίτες, στην ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (προνοιακά επιδόματα, δημοτικά ιατρεία, δημοτικά φαρμακεία, κοινωνικά παντοπωλεία). Τη συνέχιση των προγραμμάτων κοινωφελούς εργασίας με αύξηση της χρονικής διάρκειάς τους, τουλάχιστον στους 12 μήνες.

Διεκδικούμε επίσης τη χρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ για την κατασκευή κοινωνικών υποδομών και κυρίως παιδικών σταθμών, τη λειτουργία κοινωνικών υποδομών, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, ΚΔΑΠ-ΚΔΑΠ ΜΕΑ, την ένταξη των «Κέντρων Κοινότητας» στις υπάρχουσες δομές των κοινωνικών υπηρεσιών των δήμων.

Βασικός στόχος μας είναι η διαμόρφωση ενός αποκεντρωμένου πλαισίου άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας και Εργασίας από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, μέσω πιστοποιημένων δομών, με θεσμικά κατοχυρωμένη

λειτουργία και διασφαλισμένους πόρους.

Στην πρώτη γραμμή βρέθηκε η Αυτοδιοίκηση και στην αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης. Ποιο είναι το συμπέρασμά σας από τη μέχρι σήμερα διαχείριση του ζητήματος; Και επειδή το προσφυγικό θα μας απασχολεί για καιρό ακόμη ποιος μπορεί να είναι εφεξής ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Οι δήμοι και η Αυτοδιοίκηση στο σύνολο της με την στάση που τήρησαν στη διαχείριση του προσφυγικού, κατάφεραν να αναδείξουν το ανθρώπινο πρόσωπο της ελληνικής κοινωνίας, να επιδείξουν επάρκεια και ανθρωπιά.

Από πολύ νωρίς η ΚΕΔΕ ανέλαβε δράσεις και πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης, ενώ πραγματοποιήσαμε ειδικό θεματικό συνέδριο στη Σάμο, όπου παρουσιάστηκε μελέτη για το προσφυγικό-μεταναστευτικό και διατυπώθηκαν συγκεκριμένες θέσεις και προτάσεις.

Αναδείξαμε την αναγκαιότητα της ύπαρξης από την πλευρά της Κυβέρνησης ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου για το μεταναστευτικό. Τονίσαμε την ανάγκη άμεσης δημιουργίας χώρων υποδοχής στην Ελλάδα, σε συνεργασία και συνεννόηση με τους Δήμους, κι όχι ερήμην τους.

Πραγματοποιήσαμε επαφές και στα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα, μεταφέροντας το καθολικό αίτημα της

Τοπικής Αυτοδιοίκησης της χώρας να τυγχάνουν και οι δήμοι χρηματοδότησης για να διαχειριστούν ζητήματα μετανάστευσης και προσφύγων.

Από την πρώτη στιγμή βρέθηκε κοντά στις τοπικές κοινωνίες που έζησαν το πρόβλημα με τις προσφυγικές ροές. Με τη συνεργασία του ΙΣΑ, της Αρχιεπισκοπής και του We Care, πραγματοποιήθηκαν εξετάσεις, εμβολιασμοί και δόθηκαν φάρμακα σε ασθενείς που έχρηζαν ιατρικής βοήθειας, οι οποίοι διέμεναν προσωρινά σε κέντρα φιλοξενίας. Αναλάβαμε κοινή πρωτοβουλία με τους ακριτικούς δήμους για την αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης που είχε δημιουργηθεί από τη ραγδαία εισροή προσφύγων και μεταναστών στο ελληνικό έδαφος.

Σήμερα, που η προσφυγική κρίση έχει περάσει σε μια νέα φάση αυτό όμως που προέχει, είναι να εργαστούμε προς κάποια συγκεκριμένη κατεύθυνση για να δούμε πως θα το διαχειριστούμε από δω και πέρα, λαμβάνοντας υπόψη μας ότι οι τοπικές μας κοινωνίες αντιμετωπίζουν με σκεπτικισμό το συγκεκριμένο θέμα. Ενώ δεν λείπουν και οι ακραίες φωνές, που ψαρεύουν ψήφους επενδύοντας στο φόβο, την άγνοια και την ανασφάλεια των πολιτών.

Πλέον είναι στο χέρι μας να συνεργαστούμε στενότερα, Κράτος και Δήμοι, ώστε να διασφαλίσουμε ότι οι πόλεις μας θα γίνουν φιλόξενες για τους πρόσφυγες, χωρίς να καταστούν αφιλόξενες για τους κατοίκους τους.

«Οι μεταρρυθμίσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρέπει να αφορούν το ρόλο, τις αρμοδιότητες, τους πόρους, την οργάνωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τις σχέσεις της με τα άλλα επίπεδα της Δημόσιας Διοίκησης, μετά από αξιολόγηση της εφαρμογής του «Καλλικράτη», αλλά και γενικότερα την αξιολόγηση του σημερινού ρόλου, των προβλημάτων και των δυνατοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με στόχο την αναβάθμισή της», τονίζεται στο κείμενο προτάσεων της ΚΕΔΕ για τη μεταρρύθμιση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

διοικητικής ικανότητάς τους, με ειδική μέριμνα για τους μικρούς ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους.

ΟΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

α. Ισχύον Σύστημα Διακυβέρνησης

Σε ότι αφορά στο ισχύον Σύστημα Διακυβέρνησης αναφέρεται ότι στην πρώτη θητεία των αιρετών, οι οποίοι κλήθηκαν να εφαρμόσουν τη μεταρρύθμιση του «Καλλικράτη», αυτό ανταποκρίθηκε με επάρκεια στην αποστολή που ανέλαβε, αλλά υπάρχουν περιθώρια για τη βελτίωσή του

τηση κατασκευής έργων περιφερειακής κλίμακας).

Σε ότι αφορά τις αρμοδιότητες των αποκεντρωμένων υπηρεσιών της Κεντρικής Διοίκησης που είναι χωροθετημένες σε περιφερειακό ή δημοτικό επίπεδο, θεωρείται ότι μπορούν ευκολότερα να ασκηθούν από τις Περιφέρειες ή τους Δήμους, αντίστοιχα, είτε αφορούν τοπικές υποθέσεις είτε είναι εκχωρούμενες κρατικές αρμοδιότητες, με τη συνολική υπαγωγή των υπηρεσιών αυτών στη δευτεροβάθμια ή την πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση (με το σύνολο των ανθρώπων και οικονο-

σίας του περιβάλλοντος, π.χ. έγκριση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

- Διαχείριση των υδάτων
- Διαχείριση των στερεών και των υγρών αποβλήτων
- Διαχείριση των κινδύνων από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές – Πολιτική προστασία
- Ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων
- Διοίκηση της ενδοπεριφερειακής συγκοινωνίας
- Παρακολούθηση της λειτουργίας και συντήρηση των συγκοινωνιακών έργων περιφερειακής και τοπικής σημασίας

Οι προτάσεις της ΚΕΔΕ

για τη μεταρρύθμιση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Οι μεταρρυθμίσεις αυτές πρέπει να έχουν ως κατεύθυνση τις ακόλουθες αλλαγές και βελτιώσεις.

- **Αποκέντρωση αρμοδιοτήτων από την Κεντρική και την Αποκεντρωμένη Διοίκηση προς τις Περιφέρειες και τους Δήμους** Ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας των Δήμων και των Περιφερειών και διεύρυνση της χρηματοδότησής τους.
- **Βελτίωση της διακυβέρνησης**, οργάνωση και λειτουργικός εκσυγχρονισμός των 13 Περιφερειών και των 325 Δήμων.
- **Αναβάθμιση του προσωπικού** των Δήμων και των Περιφερειών και της καταστατικής θέσης των αιρετών.
- **Βελτίωση των θεσμών εποπτείας και ελέγχου** των Δήμων και των Περιφερειών και εισαγωγή λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου.
- **Εκπόνηση νέου ενιαίου Κώδικα Δήμων και Περιφερειών.**

Επίσης θεωρείται ότι για την επίτευξη των μεταρρυθμίσεων χρειάζονται αλλαγές του κανονιστικού πλαισίου, ενίσχυση των οικονομικών των ΟΤΑ και επιχειρησιακή αναβάθμιση της

στην τρέχουσα θητεία, με ορισμένες αναγκαίες νομικές βελτιώσεις.

β. Οι αρμοδιότητες

Σε ότι αφορά στις αρμοδιότητες τονίζεται ότι πρέπει να προσδιορίζουμε το επίπεδο της Δημόσιας Διοίκησης (Κεντρική και Αποκεντρωμένη Διοίκηση – Περιφέρειες – Δήμοι) που θα αναλάβει τις επιμέρους λειτουργίες των δημόσιων πολιτικών και να επανα-οριοθετούμε τις αντίστοιχες αρμοδιότητες, με κατεύθυνση την Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση και το Δημοκρατικό Προγραμματισμό. Διευκρινίζεται ότι:

Εφόσον, μια δημόσια πολιτική στοχεύει κυρίως στην περιφερειακή ανάπτυξη, πρέπει να σχεδιάζεται η πολιτική αυτή και να εκπονείται το σχετικό νομικό πλαίσιο σε κεντρικό επίπεδο, αλλά να εξειδικεύεται και να εφαρμόζεται από τις Περιφέρειες. Επίσης, οι Περιφέρειες θα ασκούν τις αρμοδιότητες που συνδέονται με τις πολιτικές περιφερειακής ανάπτυξης (π.χ. χωροθέτηση δραστηριοτήτων περιφερειακής σημασίας, αδειοδό-

μικών πόρων και της υλικοτεχνικής υποδομής τους).

Όσον αφορά τη στρατηγική της Πολυεπίπεδης διακυβέρνησης τονίζεται ότι η άσκησή της προϋποθέτει τη συμμετοχή κάθε επιπέδου της Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης στο σχεδιασμό και την άσκηση των επιτελικών λειτουργιών και ιδιαίτερα:

- του αναπτυξιακού προγραμματισμού, δηλαδή του προγραμματισμού της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης,
 - του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και
 - του επιχειρησιακού σχεδιασμού
- Στη συνέχεια, η Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση αφορά (ενδεικτικά) και τις ακόλουθες λειτουργικές περιοχές:
- Αδειοδότηση επαγγελματικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας
 - Αδειοδότηση των έργων και επενδύσεων περιφερειακής και τοπικής σημασίας (με βάση εγκεκριμένα χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια)
 - Παρακολούθηση της κατάστασης του περιβάλλοντος και εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου προστα-

- Διαχείριση των δημοσίων ακινήτων και υποδομών περιφερειακής και τοπικής σημασίας, των πάρκων και των ορεινών όγκων.

- Διαχείριση των μαρινών και των παράκτιων εγκαταστάσεων.

Ειδικά στις **Μητροπολιτικές περιοχές (Αθήνας και Θεσσαλονίκης)** η Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση παίρνει τη μορφή της Μητροπολιτικής Διακυβέρνησης με τη συστημική συνεργασία όλων των επιπέδων της Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης στη διοίκηση των μητροπολιτικών λειτουργιών.

γ. Η οικονομική διαχείριση των ΟΤΑ

Ως βασικά προβλήματα στην οικονομική διαχείριση των ΟΤΑ σήμερα εντοπίζονται τα ακόλουθα:

- Οι πολλές και συνεχείς μεταβολές του νομικού πλαισίου της τελευταίας πενταετίας και οι νέες διαδικασίες
- Οι σημαντικές ελλείψεις σε επιστημονικό δυναμικό, ιδιαίτερα στις οικονομικές υπηρεσίες των ΟΤΑ,
- Το διπλογραφικό σύστημα, που σήμερα απλώς τηρείται ως συμβατική υποχρέωση.

- Η εφαρμογή του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων από τους ΟΤΑ.
- Η συνεργασία των Δήμων με τη ΔΕΗ για την είσπραξη των ανταποδοτικών εσόδων, καθώς και για την παρακολούθηση των εκ μέρους της χρεώσεων του δημοτικού ηλεκτροφωτισμού.
- Οι πολλαπλοί έλεγχοι στην οικονομική διαχείριση και η διαφορετική αντιμετώπιση ίδιων θεμάτων από τους Επιτρόπους και από τα κεντρικά όργανα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- Η ανάθεση νέων πρόσθετων ευθυνών στους προϊσταμένους των οικονομικών υπηρεσιών των ΟΤΑ.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και τη βελτίωση της οικονομικής λειτουργίας των ΟΤΑ προτείνονται:

- Βελτίωση των οικονομικών – διαχειριστικών πολιτικών και λειτουργιών των ΟΤΑ και λειτουργικός εκσυγχρονισμός των εσωτερικών συστημάτων.
- Έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο θα ρυθμίζει τα ζητήματα της οικονομικής διαχείρισης και της δημοσιο-λογιστικής διαδικασίας των ΟΤΑ με σύγχρονο τρόπο.
- Κωδικοποίηση των εσόδων των ΟΤΑ για την άρση της πολυνομίας και την απλούστευση των διαδικασιών.
- Αξιοποίηση των συστημάτων της Κεντρικής Διοίκησης με τη διασύνδεση των ΟΤΑ με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων.
- Ολοκληρωμένη ηλεκτρονική οικονομική διαχείριση.
- Απλοποίηση και ενοποίηση των εξωτερικών ελέγχων.
- Αναβάθμιση του στελεχιακού δυναμικού των οικονομικών υπηρεσιών με νέες προσλήψεις.

δ. Το προσωπικό των ΟΤΑ

Σήμερα, μετά από μια δεκαετία εφαρμογής του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων», τονίζεται ότι είναι ανάγκη να βελτιωθεί και να γίνουν οι αναγκαίες αλλαγές και προσαρμογές, ενσωματώνοντας μάλιστα ρυθμίσεις όπως βαθμολόγιο, επιλογή προϊσταμένων, αξιολόγηση, κινητικότητα.

Με αυτές τις προϋποθέσεις, οι αναγκαίες κατευθύνσεις για τη βελτίωση των πολιτικών προσωπικού των ΟΤΑ

είναι οι ακόλουθες:

- Νέο «Σύστημα προγραμματισμού των ανθρώπινων πόρων».
- Σύστημα κινητικότητας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση που θα στηρίζεται στο «Σύστημα προγραμματισμού των ανθρώπινων πόρων».
- Σύγχρονο σύστημα αξιολόγησης των επιδόσεων των υπηρεσιών και των υπαλλήλων (και όχι μόνο των υπαλλήλων).
- Νέοι σύγχρονοι Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας.
- Επιλογή των προϊσταμένων των ορ-

Δεν μπορεί να υπάρξει Μεταρρύθμιση με υποχρηματοδότηση των δήμων

γανικών μονάδων με αντικειμενικό και αξιοκρατικό σύστημα και με στόχο τη συγκρότηση «Σώματος διευθυντικών στελεχών.

- Συνεχιζόμενη κατάρτιση των υπαλλήλων.
- Βελτίωση των συνθηκών εργασίας των υπαλλήλων και της υλικοτεχνικής υποδομής των υπηρεσιών.

ε. Η καταστατική θέση των αιρετών

Στο κείμενο προτάσεων υπογραμμίζεται ότι οι αιρετοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανήκουν στο πολιτικό προσωπικό της Πολιτείας και δικαιούνται τη συνδρομή των όρων άσκησης του λειτουργήματός τους, ώστε να διευ-

κολύνεται η ελευθερία δράσης και η πρωτοβουλία τους, τόσο σε επίπεδο λειτουργικό, όσο και σε νομικό και οικονομικό επίπεδο.

Συγκεκριμένα προτείνονται μεταξύ των άλλων:

- Κωδικοποίηση και οριστική επίλυση όλων των θεμάτων καταστατικής θέσης των αιρετών.
- Επανεξέταση του καθεστώτος του Ν. 1608/1950 «περί αυξήσεων των ποινών για αδικήματα κατά του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ».
- Τροποποίηση του εδ. Β' της παρ. 2

του άρθρου 236 του Ν. 3852/2010, ώστε να τίθενται σε αργία οι αιρετοί που παραπέμπονται αμετακλήτως για κακούργημα μόνο στην περίπτωση που τους έχει επιβληθεί ο περιοριστικός όρος της προσωρινής κράτησης.

- Κατάργηση της διάταξης του άρθρου 20 του Ν. 4387/2016 που αφορά στην περικοπή στο 100% της σύνταξης του συνταξιούχου-αιρετού, για όσο χρονικό διάστημα διατηρεί την ιδιότητα του αιρετού.
- Επαναφορά της διάταξης για την αποζημίωση αιρετών για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων, της Οικο-

νομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.

στ. Η εποπτεία, ο έλεγχος και οι ελεγκτικοί θεσμοί

Όπως σημειώνεται στο κείμενο, σύμφωνα με την παράγρ. 4 του άρθρου 102 του Συντάγματος, το Κράτος ασκεί εποπτεία στους ΟΤΑ που συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους.

Επίσης ο «Καλλικράτης» ορίζει ότι η εποπτεία αυτή ασκείται από την Αυτοτελή Υπηρεσία ΟΤΑ. Υπηρεσία, όμως που δεν έχει συγκροτηθεί μέχρι σήμερα με αποτέλεσμα να εφαρμόζονται οι παλαιότερες διατάξεις και να ασκείται σωρεία ελέγχων στη διοικητική και οικονομική λειτουργία των ΟΤΑ. Τονίζεται η ανάγκη να συγκροτηθεί το συντομότερο δυνατό η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ, χωρίς να εντάσσεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, να στελεχωθεί με ικανό προσωπικό και να οργανωθεί με αξιοποίηση των σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών, προκειμένου να έχει την αποκλειστική ευθύνη του ελέγχου της νομιμότητας των πράξεων των ΟΤΑ, συνεργαζόμενη, όποτε αυτό χρειάζεται, με τους λοιπούς ελεγκτικούς μηχανισμούς που έχουν τομεακή εξειδίκευση.

ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΟΤΑ

Εκτιμάται ότι η κρίση επιτάχυνε τις διαδικασίες εκσυγχρονισμού της οικονομικής διαχείρισης της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι ΟΤΑ καλούνται να παρέχουν περισσότερες υπηρεσίες και αγαθά, με λιγότερους πόρους. Παράλληλα, η κρίση απέδειξε ότι η στήριξη της οικονομικής λειτουργίας των ΟΤΑ σε κρατικές επιχορηγήσεις είναι πολύ επιρρεπής σε πολιτικές και δημοσιοοικονομικές ασυμετρίες, με άμεσο αντίκτυπο στην ομαλή οικονομική λειτουργία τους.

Επισημαίνεται ότι για την αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας των Δήμων πρέπει γίνουν παρεμβάσεις στο μίγμα οικονομικής πολιτικής σε τρεις βασικούς άξονες:

- **Οικονομική αυτοτέλεια και δημοσιονομική αποκέντρωση:** Περιλαμβάνει την θωράκιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με δυναμικούς ίδιους πόρους, συνδεδεμένους με τις δημόσιες τοπικές παρεμβατικές πολιτικές και σύστημα κρατικών επιχορηγήσεων..
- **Εναλλακτικοί τρόποι χρηματοδότη-**

σης: Οι ΟΤΑ πρέπει να αναπτύξουν εναλλακτικές δυνατότητες χρηματοδότησης κυρίως των επενδυτικών τους αναγκών.

- **Εξορθολογισμός των δαπανών:** Οι σύγχρονες μέθοδοι οικονομικής διαχείρισης των ΟΤΑ σε συνδυασμό με πολιτικές συνεργασιών μπορεί να αποδώσουν σημαντικές εξοικονομήσεις.

Διαπιστώνεται ότι για τη στήριξη και τη διεύρυνση του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης απαιτείται η αποκατάσταση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3852/2010, η διεύρυνση της χρηματοδότησης των Δήμων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και ιδιαίτερα από τα συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014–2020, η σταδιακή απόδοση των «Παρακρατηθέντων» πόρων από το 2009 μέχρι σήμερα, η επιστροφή των πόρων που αφαιρέθηκαν από την Τοπική Αυτοδιοίκηση (φόρος ζύθου, πετρελαιοειδή κ.α.) και η επαναφορά ποσοστού από 2,5% σε 10% από την απόδοση των πόρων του Πράσινου Ταμείου.

Παράλληλα, για να μπορέσουν οι Δήμοι να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά αυτά τα Επιχειρησιακά Προγράμματα, απαιτείται ένα **Πρόγραμμα Συλλογικής Υποστήριξης** τους για τη διασφάλιση της διαχειριστικής επάρκειάς τους ως δικαιούχων και την ωρίμανση των έργων και των δράσεών τους. Προτείνεται η δημιουργία ενός Αναπτυξιακού Προγράμματος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης «ΘΗΣΕΑΣ II», πενταετούς διάρκειας.

Τέλος, υποστηρίζεται ότι στα πλαίσια χάραξης της στρατηγικής για την οικονομική αυτοτέλεια των ΟΤΑ πρέπει να ξεκινήσει ο διάλογος με το Κεντρικό Κράτος:

- για την ενίσχυση των Δήμων με νέες αποδόσεις από τα φορολογικά έσοδα της χώρας, καθώς και η σημαντική αύξηση της χρηματοδότησής τους από το ΠΔΕ
- για την Φορολογική Αποκέντρωση που θα διασφαλίσει την οικονομική αυτοτέλεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Με στόχο την επιχειρησιακή αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, θεωρείται απολύτως αναγκαία η άμεση έναρξη εφαρμογής του «Προγράμματος Οργάνωσης και Λειτουργικού Εκσυγχρονισμού των 13 Περιφερειών και των 325 Δήμων» προϋπολογισμού 30 εκατ. €, που χρηματοδοτείται από το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» 2014–2020.

Ο ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Υπογραμμίζεται ότι αναγκαία προϋπόθεση για την ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των Δήμων είναι η διασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και η διεύρυνση των χρηματοδοτικών πόρων τους.

Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται η διασφάλιση διακριτών κατηγοριών δράσης με δικαιούχους τους Δήμους σε όλα τα Τομεακά και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του

ΕΣΠΑ 2014–2020, ο συνολικός προϋπολογισμός των οποίων θα πρέπει να υπερβαίνει τα 2 δις ευρώ, ώστε να δημιουργηθεί ουσιαστικά ένα «οριζόντιο πρόγραμμα» που θα χρηματοδοτήσει τα προγράμματα και τα έργα τοπικής ανάπτυξης

Υπογραμμίζεται ακόμη ότι καθοριστικός πρέπει να είναι ο ρόλος των μικρών ορεινών και νησιωτικών Δήμων στην τοπική ανάπτυξη του τόπου τους και για το λόγο αυτό χρειάζεται να ενισχυθεί η διοικητική ικανότητά τους (με προσωπικό, τεχνικά μέσα και συμβουλευτική υποστήριξη).

Εφόσον διασφαλιστούν οι παραπάνω προϋποθέσεις, μπορεί να διευρυνθεί ο σημερινός αναπτυξιακός ρόλος του Δήμου και στις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- στην ανάπτυξη της περιοχής του ως Έξυπνης Πόλης (Smart City)
- στην αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας και ειδικότερα της δημοτικής περιουσίας
- στην υποστήριξη των επιχειρήσεων της περιοχής
- στην ανάληψη πρωτοβουλιών προώθησης της κοινωνικής οικονομίας,
- στη διασφάλιση των τεχνικών και των κοινωνικών υποδομών και προγραμμάτων που θα καλύψουν τις ανάγκες εγκατάστασης των νέων επιχειρήσεων,
- στην εφαρμογή προγραμμάτων προώθησης της απασχόλησης και προγραμμάτων ενίσχυσης του εισοδήματος των ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής,
- στην ανάδειξη των μνημείων και της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της περιοχής, την επανάχρηση εγκαταλελειμμένων κτιρίων με αθλητικές και πολιτιστικές χρήσεις και την ανάδειξη των στοιχείων του τοπικού πολιτισμού.

Η ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Στο πλαίσιο της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης, θεωρείται αναγκαία η θεσμοθέτηση της συνεργασίας της Διαβαθμιδικής Συνεργασίας μεταξύ των Δήμων και των Περιφερειών, που αποτελεί πλέον προϋπόθεση και

Το Ιστορικό Λεύκωμα της ΚΕΔΕ

Με αφορμή τη συμπλήρωση 90 χρόνων δράσης της Κεντρικής Ένωσης Δήμων εκδόθηκε το Ιστορικό Λεύκωμα που παρουσιάζει την πορεία της Αυτοδιοίκησης Πρώτου Βαθμού από το 1975 έως σήμερα.

Η έκδοση περιλαμβάνει σπάνιο φωτογραφικό υλικό και αποτυπώνει αγώνες, διεκδικήσεις και συνέδρια-σταθμούς. Επίσης παρουσιάζει τα πρόσωπα που ήταν στο τιμόνι της ΚΕΔΕ και συνδιαμόρφωσαν μαζί με τους εκάστοτε Προέδρους τις βασικές πολιτικές της Ένωσης.

Μεταξύ άλλων στις σελίδες του Λευκώματος παρουσιάζονται γεγονότα-σταθμοί σε κάθε δημοτική περίοδο από το 1975 μέχρι σήμερα αλλά και τα βιογραφικά των εκάστοτε Προέδρων.

Η Ένωση Δήμων Ελλάδας ιδρύεται με την έκδοση του ψηφίσματος της 3ης Νοεμβρίου 1927. Στους βασικούς σκοπούς της Ένωσης ήταν «η προαγωγή της δημοτικής και κοινοτικής διοικήσεως και η επαγρύπνηση επί των συμφερόντων των Οργανισμών Τοπικών Αυτοδιοικήσεων». Χρονιά ορόσημο για την Αυτοδιοίκηση είναι το 1997 οπότε εφαρμόζεται το Πρόγραμμα Καποδίστριας σύμφωνα με το οποίο 5.797 ΟΤΑ συνενώνονται σε 1.034 νέους ΟΤΑ από τους οποίους 910 είναι Δήμοι και 124 Κοινότητες. Συνέχεια του "Καποδίστρια" αποτελεί το "Πρόγραμμα Καλλικράτης" με το οποίο μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας το 2010 και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων. Με το πρόγραμμα οι δήμοι περιορίστηκαν στους 325, ενώ καταργήθηκαν όλες οι Κοινότητες.

για τη διεύρυνση και κατοχύρωση του ρόλου τους στο Πολιτειακό σύστημα της χώρας και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την προώθηση της περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής και την παροχή των υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Στο κείμενο προτάσεων της ΚΕΔΕ για τις μεταρρυθμίσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση τονίζεται ότι η Κυβέρνηση θεωρώντας ότι το εκλογικό σύστημα είναι ο βασικός μηχανισμός εξασφάλισης της δημοκρατικής αντιπροσώπευσης, καθώς και το ότι ο χώρος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προσφέρεται για την καλλιέργεια κουλτούρας διαλόγου και αναζήτησης συναινέσεων, θέλει να καθιερώσει ως σύστημα εκλογής των Δημοτικών και Περιφερειακών συμβούλων, την απλή αναλογική.

Σημειώνεται ότι η πρόταση αυτή της Κυβέρνησης, όπως περιγράφεται, εί-

ναι ελλιπής γιατί δεν περιλαμβάνει πρόταση εκλογής των Δημάρχων και των Περιφερειάρχων. Ταυτόχρονα είναι και αντιφατική σε σχέση με τα ισχύοντα σε άλλες χώρες όπου εφαρμόζεται η απλή αναλογική. Στις χώρες αυτές η απλή αναλογική συνοδεύεται με την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των μονομελών οργάνων που ασκούν την εκτελεστική εξουσία, Δημάρχων, Αντιδημάρχων, Περιφερειάρχων, Αντιπεριφερειάρχων, ενώ στην πρόταση της Κυβέρνησης προτείνεται ο περιορισμός των «Δημαρχοκεντρικών» και «Περιφερειαρχοκεντρικών» χαρακτηριστικών του συστήματος. Τονίζεται ότι εν'ονόματι, της ανάγκης καλλιέργειας κουλτούρας διαλόγου, παραμερίζεται η ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισης και λειτουργίας των Αυτοδιοικητικών θεσμών, τίθεται εν αμφιβόλω η συνοχή τους και οι επικεφαλής αιρετοί εκτίθενται σε πάσης φύσεως πιθανούς εκβιασμούς. Σε κάθε περίπτωση, υπογραμμίζεται η ΚΕΔΕ δεν συζητά την αλλαγή του εκλογικού συστήματος ανάδειξης των δημοτικών αρχών, πριν ολοκλη-

ρωθεί προηγουμένως ο διάλογος για τη μεταρρύθμιση του Κράτους.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

Η ΚΕΔΕ θεωρεί πως προετοιμαζόμενη μεταρρύθμιση πρέπει να συνοδεύεται από ένα Πρόγραμμα Υποστήριξης Εφαρμογής της Μεταρρύθμισης (τουλάχιστον τριετές), όπως το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Π.Τ.Α.) που περιλάμβανε το Πρόγραμμα «Καποδίστριας» (το πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. νομοθετήθηκε με τον «Καλλικράτη» αλλά δεν υλοποιήθηκε).

Οι Πόροι του Προγράμματος μπορεί να προέρχονται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 και εθνικούς πόρους και πρέπει να διασφαλιστούν νομοθετικά και προγραμματικά.

Για την εφαρμογή του Προγράμματος υπογράφεται Προγραμματική Σύμβαση Υπουργείου Εσωτερικών - ΕΝΠΕ - ΚΕΔΕ.

ΕΤΗΣΙΟ ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΕΔΕ

1-3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Υπεύθυνος Έκδοσης:
Ευάγγελος Πάνου
Γενικός Διευθυντής ΚΕΔΕ

Συντακτική Ομάδα:
Ουρανία Σούλη, Φρόσω Ζαγορίτου
Δημήτρης Μαρής

Φωτογραφίες:
Παναγιώτης Στόλης
Βαγγέλης Βαρδουλάκης

Σελιδοποίηση:
Βούλα Ραιδεστινού

Απομαγνητοφώνηση κειμένων:
European Support Service
Κατρακάκης - Γκουρομίκος Ο.Ε.

Εκτύπωση:
ΠΕΤΡΙΔΗΣ Δ. ΠΕΤΡΟΣ
Αρ. Γωγούση 2 - Ευκαρπία, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 517 204 | 2310 554 389
email: petridisprint@gmail.com
ppetridi@otenet.gr
site: www.petridisprint.gr

Νέες δραματικές μειώσεις στα οικονομικά των δήμων προβλέπει ο Κρατικός Προϋπολογισμός 2017

Γ. Πατούλης: Η ΚΕΔΕ δεν αποδέχεται ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΑ

που επιχειρεί να προκαλέσει ο Κρατικός Προϋπολογισμός

Νέες μειώσεις θα έχουν τα οικονομικά των δήμων για το 2017 καθώς σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του κρατικού προϋπολογισμού 2017: Δεν υπάρχει πρόβλεψη για την απόδοση 214 εκ. ευρώ, δηλαδή της πρώτης δόσης της νέας γενιάς παρακρατηθέντων πόρων των δήμων, επιβάλλονται αυξήσεις εσόδων από φόρους και τέλη, μόνο για τα ανταποδοτικά τέλη προβλέπει αύξηση 14%, δεν αποδίδονται στους δήμους ούτε τα μισά από αυτά που προβλέπει ο Ν.3852/2010, οι επενδύσεις που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση, εξακολουθούν να είναι σε φθίνουσα πορεία, με αποτέλεσμα μεταξύ 2015/2017 να έχουν μειωθεί κατά 35%. επιβάλλεται στους δήμους για το 2017 πλεονάσμα ύψους 70 εκ. ευρώ. Τα θέματα αναμένεται να κυριαρχήσει στο ετήσιο τακτικό συνέδριο. Ήδη ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ Γ. Πατούλης έχει ζητήσει από τους αρμόδιους υπουργούς πριν αρχίσει η συζήτηση του προϋπολογισμού στη Βουλή, να ξεκινήσει διαπραγμάτευση για την σταδιακή απόδοση της νέας γενιάς παρακρατηθέντων, να γίνει αναπλήρωση του 10% των πόρων από άλλες πηγές για το 2017 και να γίνει πιστή και κατά γράμμα εφαρμογή του Ν.3852/2010.

Σύμφωνα με την ΚΕΔΕ ο Κρατικός προϋπολογισμός 2017 για την Τοπική Αυτοδιοίκηση προβλέπει τα εξής:

- Περικόπονται τα 214 εκατ. € των παρακρατηθέντων.
- Οι επίσημες συνολικές μειώσεις που προβλέπονται αντιστοιχούν σε 2,5 μηνιαίες καταβολές ΚΑΠ, για κάθε δήμο.
- Η μείωση που προβλέπεται, όσο και να προσπαθήσουν οι δήμοι, θα επηρεάσει την προσφορά υπηρεσιών στους δημότες.
- Επιβάλλει στην ΤΑ να αυξήσει, το 2017, τα έσοδα της από φόρους και τέλη. Μόνο για τα ανταποδοτικά τέλη προβλέπει αύξηση 14%.
- Ούτε τα μισά από αυτά που προβλέπει ο Ν. 3852/2010 δεν αποδίδονται στους δήμους με τον ΚΠ 2017.
- Μόνο η προβλεπόμενη αύξηση των φορολογικών εσόδων των ΚΑΠ (ΦΕΦ&ΝΠ, ΦΠΑ, ΕΝΦΙΑ), χωρίς να υπολογίζονται ΠΟΕ, θα έπρεπε να οδηγήσει σε αύξηση πόρων των δήμων κατά 400 εκατ. €.
- Στο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Σταθερότητας δεν προβλέπονται αυτού του είδους οι μειώσεις στους δήμους.
- Οι μειώσεις που επιβάλλονται στους δήμους ξεπερνούν κατά 300% τις αντίστοιχες συνολικές μειώσεις της Γενικής Κυβέρνησης.
- Οι επενδύσεις που αφορούν την ΤΑ, συνεχώς φθίνουν με αποτέλεσμα μεταξύ 2015/2017 να έχουν μειωθεί κατά 35%.
- Η Εισηγητική έκθεση επιβάλλει στους δήμους, για το 2017, 70 εκατ. πλεονάσματα.

Η ΚΕΔΕ απαιτεί:

1. Να εγγραφεί ποσό ίσο με 214 εκατ. € στον Κρατικό Προϋπολογισμό 2017, ως η πρώτη δόση της νέας γενιάς παρακρατηθέντων.
2. Να αρχίσουν άμεσα οι διαπραγματεύσεις για τη νέα γενιά παρακρατηθέντων. Μόλις κλείσει η διαπραγμάτευση το ποσό των 214εκατ.€ του 2017 θα συμψηφιστεί στο συνολικό ποσό.
3. Να εφαρμοστεί κατά γράμμα ο Ν. 3852/2010.
4. Να υπάρξει γενναία αύξηση του ΠΔΕ με ειδικό κωδικό, αυξημένης συμμετοχής, για τα δημοτικά έργα.
5. Να σταματήσει επιτέλους το «ανέκδοτο» με τα πλεονάσματα της ΤΑ.

Οι ΚΑΠ στην εισηγητική Έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού 2017

Από την εισηγητική έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού

2017 γίνεται φανερό ότι:

- Περικόπονται τα 214 εκατ. € των παρακρατηθέντων.
- Οι μειώσεις δεν περιορίζονται μόνο στα παρακρατηθέντα.
- Το 2016 αναμένεται μείωση 16 εκατ.€ στην ειδική επιχορήγηση. Στην εισηγητική έκθεση του Κρατικού προϋπολογισμού 2016 είχαν εγγραφεί 38 εκατ. €. Υπενθυμίζεται ότι το ποσό αυτό χρηματοδοτεί δαπάνες μισθοδοσίας, κυρίως της δημοτικής αστυνομίας.

- Οι επίσημες μειώσεις που προβλέπονται αντιστοιχούν σε 2,5 μηνιαίες καταβολές ΚΑΠ για κάθε δήμο.

Υπενθυμίζεται ότι η ΤΑ έχει ήδη υποστεί μειώσεις που ξεπερνούν το 60%, με αποτέλεσμα να αγγίζουν τον πιο σκληρό πυρήνα των ανελαστικών τους δαπανών. Η επιπλέον μείωση των 236 εκατ. €, που προβλέπεται στον ΚΠ 2017, όσο και να προσπαθήσουν οι δήμοι, θα επηρεάσει την προσφορά υπηρεσιών στους δημότες. Είναι γνωστό ότι το μεγαλύτερο βάρος της κοινωνικής πολιτικής το έχουν αναλάβει οι δήμοι.

Η αναληψία όμως του ΚΠ 2017 δεν περιορίζεται σε αυτές τις μειώσεις. Για να δικαιολογήσει τα παράλογα πλεονάσματα, επιβάλλει στην ΤΑ να αυξήσει τα έσοδα της από φόρους και τέλη. Μόνο για τα ανταποδοτικά τέλη προβλέπει αύξηση 14%. Δεν προσπαθεί μόνο να αφαιρέσει υποστηρικτικές υπηρεσίες προς το χειμαζόμενο συνάνθρωπό μας, αλλά επιβάλλει και νέα φορολογικά βάρη σε έναν λαό που έχει εξαντλήσει τη φοροδοτική του ικανότητα.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός 2017 και ο Ν. 3852/2010

Είναι προφανές ότι οι πραγματικές μειώσεις δεν είναι αυτές που ομολογούνται στην εισηγητική έκθεση. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα ποσά που προβλέπεται να λάβουν οι δήμοι και αυτά που έχουν νομοθετηθεί με το Ν. 3852/2010.

Αποκλίσεις από την εφαρμογή του Ν. 3852/2010

	Προϋπ. 2017		%		Ν.3852/2010	
	Συνολικό Ποσό (α)	ΚΑΠ 2017 (β)	γ=β/α	δ=β/α	Ποσό που αναλογεί ε=α*δ	Διαφορά Στ=ε-β
Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων	12.408	1.252	10%	21,30%	2.643	1.391
ΦΠΑ	15.475	900	6%	12%	1.857	957
Φόροι στην Περιουσία	3.132	159	5%	11,30%	354	195
ΠΟΕ Άμεσων Φόρων	1.291	0	0%	21,30%	275	275
ΠΟΕ Εμμέσων Φόρων	549	0	0%	12%	66	66
ΣΥΝΟΛΟ	32.855	2.311			5.195	2.884

Από τον παραπάνω πίνακα γίνεται φανερό ότι ούτε τα μισά από αυτά που προβλέπει ο Ν. 3852/2010 δεν αποδίδονται στους δήμους, με τον ΚΠ 2017. Συνεχίζεται μάλιστα η τακτική της μη ένταξης των ΠΟΕ στο καλάθι των ΚΑΠ.

Ο παραπάνω πίνακας επιβεβαιώνει την αναγκαιότητα άμεσης ρύθμισης της νέας γενιάς παρακρατηθέντων.

Οι αυξήσεις των φορολογικών εσόδων την περίοδο 2016/2017 και οι ΚΑΠ

Επειδή κάποιοι μπορεί να ανακαλύψουν τους μνημονιακούς νόμους, καλό θα είναι να συγκρίνουμε την περίοδο 2016/2017, που δεν θεσμοθετήθηκε κάποιο έκτακτο μέτρο. Από τον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε ότι ενώ τα φορολογικά έσοδα που χρηματοδοτούν το καλάθι των ΚΑΠ παρουσι-

άζουν συνολικά αύξηση, οι ΚΑΠ μειώνονται.

Η αναντιστοιχία της αύξησης των φορολογικών εσόδων με τους ΚΑΠ

	Προϋπ. 2016 (α)	Προϋπ. 2017 (β)	Αύξηση γ=β-α	% αύξηση δ=β/α	% που αναλογεί στην ΤΑ ε=δ*11,30%	Ποσό που αναλογεί στην ΤΑ Στ=ε*γ
Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων	7.834	9.172	1.338	17%	21,30%	285
Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων	2.945	3.235	291	10%	21,30%	62
ΦΠΑ	14.375	15.475	1.100	8%	12%	132
Φόροι στην Περιουσία	3.788	3.132	-656	-17%	11,30%	-74
ΣΥΝΟΛΟ	28.942	31.015	2.073	7%		405

Είναι φανερό και μόνο από αυτή τη σκοπιά και χωρίς να υπολογίζονται ΠΟΕ, η παρακράτηση πόρων των δήμων αντιστοιχεί σε 405 εκατ. €

Οι μειώσεις στη Γενική Κυβέρνηση και στους δήμους

Οι μειώσεις που επιβάλλονται στους δήμους ξεπερνούν κατά 300% τις αντίστοιχες συνολικές μειώσεις της Γενικής Κυβέρνησης.

Τα παρακρατηθέντα και το Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα

Σύμφωνα με το Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα 2015-2018, όπως είναι συμφωνημένο με τους δανειστές, όλες οι επιχορηγήσεις της ΤΑ από τον Κρατικό Προϋπολογισμό είναι συγκεκριμένες και πουθενά δεν εμφανίζεται μείωση 214 εκατ.€ μετά το 2016. Είναι προφανές ότι την τρούφα την ενδιαφέρουν καταρχήν τα συνολικά μεγέθη. Η κατανομή τους είναι ζήτημα εθνικών επιλογών. Η μη κατανομή των παρακρατηθέντων στην ΤΑ είναι Ελληνική πολιτική επιλογή.

Οι επενδύσεις

Οι περιορισμοί όμως δεν πλήττουν μόνο την κοινωνική συνοχή των τοπικών κοινωνιών, αλλά προσπαθούν να παρέμβουν αρνητικά και στην όποια προσπάθεια ανάκαμψης μπορεί να αναπτυχθεί «από τα κάτω».

Την Εισηγητική Έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού παρατηρούμε ότι οι επενδύσεις του Υπουργείου Εσωτερικών που προφανώς αφορούν την ΤΑ αφού ο πίνακας έχει καταρτιστεί με τη νέα δομή της κυβέρνησης, συνεχώς φθίνουν με αποτέλεσμα μεταξύ 2015/2017 να έχουν μειωθεί τα ποσά κατά 35%. Άξιο επισήμανσης είναι ότι εκτός από τα απόλυτα ποσά και η ποσοστιαία συμμετοχή του ΥΠΕΣ, σε σχέση με τα υπόλοιπα υπουργεία, φθίνει.

Τα πλεονάσματα

Δεν φτάνει που μειώνονται τα οριακά έσοδα των δήμων, σύμφωνα με την κυβέρνηση κατά 220 εκατ.€, κατά τους δήμους πολύ περισσότερο, έρχεται η Εισηγητική έκθεση και επιβάλλει για το 2017, 70 εκατ. πλεονάσματα!

Στον ενοποιημένο προϋπολογισμό της ΤΑ γίνεται φανερό ότι τα πλεονάσματα θα προκύψουν από την αύξηση των φόρων και τελών. Είναι προφανές ότι στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους αρνούνται να συνειδητοποιήσουν ότι δεν μπορεί η «δημιουργική λογιστική» να έρχεται σε αντίθεση με την πραγματικότητα. Ιδιαίτερα στη σημερινή εποχή που έχουμε πληθώρα στοιχείων και όλοι έχουν καταλάβει ότι οποιαδήποτε αύξηση του φορολογικού βάρους των πολιτών φέρνει τα αντίθετα αποτελέσματα.